

Základní údaje

Černá Hora získala 3. června 2006 nezávislost na základě referenda z května 2006. Vznikla tak samostatná nezávislá republika Černá Hora ze soustátí Srbska a Černé Hory. Republika se prostírá na jihovýchodě Evropy u Jaderského moře. Sousedí se státy: Albánie, Kosovo, Srbsko, Bosna a Hercegovina a Chorvatsko. Předsedou vlády Černé Hory je od listopadu roku 2016 Duško Marković. Prezidentem je již od roku 2003 Filip Vujanović a je taky prvním prezidentem samostatné Černé hory. Znovuzvolen byl v letech 2008 a 2013.

Zahraníční obchod

Mezi hlavní dovozní artikly do Černé Hory patří stroje, potraviny, minerální a chemické produkty. Nejčastěji přichází zboží ze Srbska (22 %), Německa (11 %), Itálie (7,5 %) a Bosny a Hercegoviny (5,5 %).

Nejvíce se z Černé Hory v roce 2016 vyvážely stroje, chemické produkty a živočišné výrobky. Srbsko stejně jako v případě importu je i nejdůležitější exportní partner Černé Hory, směřuje sem 28 % exportu, následuje Maďarsko s 12 %, Bosna a Hercegovina s 9,1 %.

Makroekonomický výhled

Za relativně silným růstem černohorské ekonomiky, která by měla za celý rok 2017 dosáhnout růstu ve výši 3,9 % HDP (kdy v první polovině roku 2017 rostla o 4,2 % HDP, tažená hlavně soukromou spotřebou díky zvyšující se zaměstnanosti), se skrývají jak rozsáhlé investice do infrastruktury, tak i poměrně masivní domácí spotřeba. Ta však také způsobuje rostoucí importy, kterým export ještě nedokáže konkurovat a tak čistý vývoz dosahoval (hlavně v roce 2016) záporných čísel.

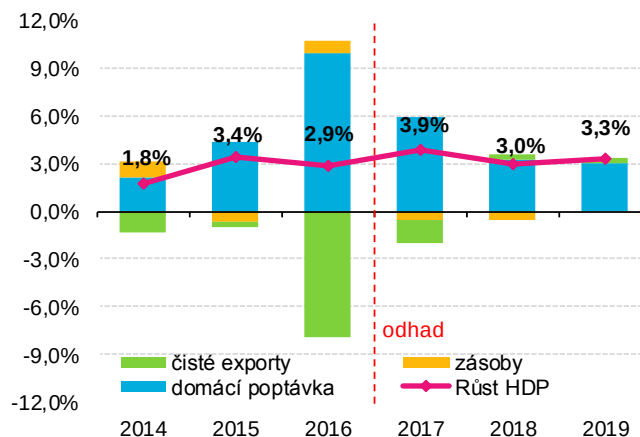
Míra inflace postupně zrychluje na úroveň mírně nad 2 %, kdy ještě v roce 2014 docházelo k deflačním tlakům (-0,5 %). Pomohly tomu jak rostoucí ceny pohonných hmot, tak i zvýšení spotřebních daní na alkohol a tabák. Veřejný dluh má rostoucí trend – z nynějších 69 % HDP vzroste na 75 % do roku 2019. Podle Komise se bude schodek veřejných financí postupně snižovat, pro rok 2017 se odhaduje na -6,2 % i vzhledem k realizovaným investicím do infrastruktury.

Vybrané ukazatele trhu práce

Dobré ekonomické výsledky se projevují i na trhu práce. Míra nezaměstnanosti kolem 18 % by mezi členskými státy EU patřila k těm nejhorším, dochází však k jejímu postupnému snižování z 18 % (2016) na 16 % (2019). Minimální mzda je už několik let „zmrazena“ ve výši 288,1 eur. Výše mezd je v Černé Hoře v jednotlivých odvětvích o více jak třetinu nižší než v ČR.

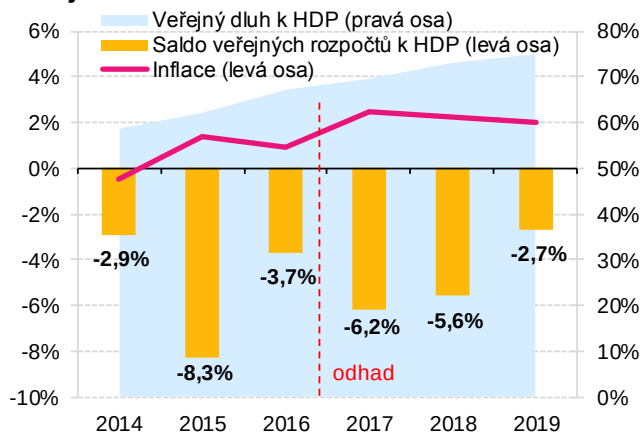
Oficiální název	Černá Hora
Počet obyvatel	622 303 (2016)
Rozloha	13 810 km ²
Měna	Euro
Úřední jazyk	Černohorština

HDP a příspěvky k jeho růstu

Zdroj: Evropská komise

Veřejné finance a inflace

Zdroj: Evropská komise

Základní ukazatele trhu práce

Míra nezaměstnanosti (2Q/2017)	15,1 %	
Minimální měsíční mzda	288,1 €	
Ø měsíční mzdy v odvětvích (2016)	Černá Hora	ČR
Zpracovatelský průmysl	648 €	1 087 €
Stavebnictví	666 €	969 €
Velkoobchod a maloobchod	515 €	995 €
Doprava a skladování	783 €	997 €

Zdroj: Eurostat, statistický úřad Černé Hory, ČSÚ

Základy obchodního práva

Od roku 2011 je v Černé Hoře možné registrovat společnost na jednom místě – skrze portál <http://www.euprava.me/>. Místní zákony umožňují založit celkem 6 typů společností.

Pro založení společnosti s ručením omezeným (d.o.o.) je stanovena výše minimálního kapitálu, která činí 1 euro. Při založení akciové společnosti (a.d.) činí minimální kapitál 25 000 eur. Registrační poplatek činí při založení obou těchto typů společností 10 eur.

Dle žebříčku Doing Business trvá založení společnosti v Černé Hoře v průměru 10 dní a vyjde na zhruba 64 eur.

Daně

Sazba korporátní daně je v Černé Hoře dlouhodobě nastavena ve výši 9 %, což je na poměry Evropské unie velmi nízká sazba.

Sazba daně z příjmu jednotlivců je progresivní a má stanoveny dvě sazby ve výši 9 % a 11 %. Pro příjmy do 750 eur je uplatňována 9% sazba a nad tuto částku 11% sazba.

Černá Hora má zavedenou základní sazbu DPH ve výši 19 % a sníženou 7%, která je aplikována na některé základní potraviny, léky, učebnice, ubytování, hromadnou dopravu a další.

Od 1. ledna 2018 je plánováno zvýšení základní sazby DPH na 21 %. Vývozy jsou osvobozeny od DPH, existují dále výjimky například pro finanční služby.

Daně	Sazba
Korporátní daň	9 %
Daň z příjmu jednotlivců	9 % / 11 %
DPH (základní/snížená)	19 % / 7 %

Zdroj: VATlive, Deloitte, KPMG

Energetika

Cena elektrické energie pro velkoodběratele v Černé Hoře má v posledních letech konstantní výši. V prvním pololetí roku 2017 činila 7,7 eurocentů za kilowatthodinu (v ČR ve stejném období 6,8 eurocentů za kilowatthodinu).

Černá Hora využívá při výrobě elektrické energie pouze dva zdroje – vodní zdroje (55,2 %) a pevná paliva (44,8 %). V podílu obnovitelných zdrojů na finální spotřebě energie je Černá Hora regionálním lídrem – v roce 2015 tento podíl činil 43,1 % (cílem do roku 2020 přitom činí 33 %).

Energetická závislost země je poměrně nízká a dosahuje 29,8 % (ČR 31,9 % a průměr EU 54 %). Na dovozu ropy je země téměř zcela závislá, naopak pevných paliv více vyváží, než dováží (závislost tedy činí -3,1 %).

Investiční pobídky

Černá Hora nabízí investiční pobídky na národní i regionální úrovni, a to primárně ve formě daňových úlev nebo skrze vytvořené obchodní zóny. V těchto zónách mají pobídky podobu např. osvobození od daně z příjmu fyzických osob, příspěvků na pojištění, osvobození od platby korporátní daně nebo snížení daně z nemovitosti. Dalšími pobídkami mohou být zvýhodněná nabídka půdy či nižší administrativní náklady.

Index	Pořadí států			Charakteristika
	Černá Hora	ČR	z počtu	
Doing Business	42.	30.	190	Hodnotí podmínky pro podnikání (celkem 10 subindexů)
Světový index míru	67.	6.	163	Bezpečnost dané země - hodnoceno celkem 23 indikátorů (např. kriminalita, přístup ke zbraním, politická nestabilita, sousedské vztahy apod.)
Index vnímání korupce	64.	47.	176	Míra vnímání korupce ve veřejném sektoru
Globální index konkurenceschopnosti	77.	31.	137	Mapuje prosperitu a produktivitu zemí
Energetická závislost (v %)	29,8	31,9	Ø EU 54,0	Závislost země na dovozu energetických komodit

Zdroj: Doing Business Index 2017, Global Peace Index 2017, Corruption Perceptions Index 2016, Global Competitiveness Index 2017-2018, Eurostat – Energy Dependence 2015